

Primer premi categoria "B", de 10 a 14 anys

Títol: A Albocàsser també arribà

Autora: Lorena Roig Peraire

Albocàsser, és un poble de l'Alt Maestrat que destaca per molts fets. Un d'aquests va ser la guerra civil que també hi va passar comptes per aquest poble. Hi ha molts ancians que encara la recorden i cada vegada que es parla d'aquest fet, el seu cor rep una puntada. Aquesta guerra civil va començar l'any 1936, però no va ser fins al 1939 que va arribar molt prop d'Albocàsser. Moltes famílies van estar afectades i d'aquestes en destaca una, que, encara que hagen passat molts anys, ho recorda com si estigués passant ara. La seua història és aquesta:

"Amalia, era la mare d'una família nombrosa. Els seus fills eren Miguel, Santiago, José i Carmen. Les edats d'aquests estaven entre els 8 i els 16 anys. Ella, en tenia una corantena i l'home havia mort feia 2 o 3 anys a causa d'una malaltia que val més no recordar. Vestia unes faldetes de color negre i una brusa també d'aquest color, ja que complia el dol.

Cap al 1939, la guerra civil va arribar per aquesta zona, just al tossal de Montegordo. A l'arribar tan prop del nostre poble, Amalia i els seus fills, se'n van voler anar. Això ho van fer moltes altres famílies d'Albocàsser. També he de dir que els pares d'Amalia, Antonio i Maria, van fugir amb la seua filla i els seus quatre néts. Tota la família va anar a refugiar-se a unes barraques. L'altra gent del poble també anava a les barraques, a les coves i als masos. Després d'estar un bon temps a unes barraques, van anar al mas d'Abad. Els més menuts no paraven de preguntar a sa mare:

-Què és el que passa? Per què ens anem del poble?

-Ja us ho explicaré. Ara teniu paciència, molta paciència - deia Amalia.

La guerra encara seguia al tossal de Montegordo i per això tota aquesta gent que se'n va anar del poble va tornar. També hi va haver famílies que van deci-

dir no tornar. La família d'Amalia va voler tornar al seu poble, pensant-se que la guerra seguiria a Montegordo i que a Albocàsser no arribaria.

Després d'uns 2 o 3 mesos arribà al nostre poble, a Albocàsser. Abans d'arribar al poble, també passà per altres, com Catí, però sense bombardejar.

-Santiago! Santiago! Fill meu ! On estàs ? - cridava sa mare.

Ningú contestava.

-Heu vist al meu fill Santiago ? No puc entendre on s'ha ficat ! - deia Amalia.

-No, mare. Jo no sé on està el meu germà - deia Carmen, la germana.

-El meu fill només té 8 anys, no pot anar solt per ahí ! - exclamà sa mare. I si s'ha quedat al mas d'Abad ?

I, efectivament, és això el que va passar. Per als fills d'Amalia, al no entendre el que passava, tot era com un simple joc. Antonio i Maria, els avis de Santi, també estaven preocupats pel seu nét. El poble ja va començar a ser bombardejat. Amalia deia:

-He d'anar a buscar al meu Santiago perquè tan lluny de nosaltres li pot passar qualsevol cosa.

A l'eixir del poble, per anar a les barraques o al mas, no la deixaven passar. El primer dia ja van començar a bombardejar i allí no deixaven passar a ningú.

-No em podeu fer açò! He de trobar al meu fill, s'ha perdut ! - exclamava Amalia plorant.

Amalia se'n va anar cap al poble amb una enorme tristor.

Passaven els dies i Albocàsser seguia explotant. Santiago tampoc apareixia.

Un d'aquells dies tan fastigosos, una bomba va caure al carrer Major. Tot el poble sencer es va asustar molt. Altres bombes que van destacar en aquesta guerra van ser en el carrer Cervantes, a la punta de